

VERSLAG
van den Proeftuin
te Aalsmeer
over 1915.

DN = 70.500

TU 1915 1916

Voorbericht.

In de vacature van het bestuur, ontstaan door het overlijden van den heer G. W. Keessen, werd einde Febr. voorzien door verkiezing van den heer J. Keessen Dzn., zoodat het Bestuur thans is samengesteld als volgt:

*J. KEESSEN Dzn., Voorzitter.
P. DE VRIES, Secretaris.
M. KOMEN Gzn., Penningmeester.
D. BAARDSE Dzn.
J. KEESSEN Czn.*

Het aantal leden is in dit jaar belangrijk toegenomen en bedraagt thans 148.

Verschillende personen bleken bereid den Proeftuin geldelijk te steunen door het schenken eener bijdrage boven de gewone contributie à f 1.—.

Aan particuliere bijdragen werd daardoor f 89.— ontvangen.

Plaatselijke vereenigingen op tuinbouwgebied verleenden den Proeftuin eene subsidie van f 140.—, terwijl door de Gemeente Aalsmeer voor 1916 wederom een bedrag groot f 100.— werd toegezegd.

De toename in belangstelling mocht ook blijken uit meerder bezoek, vooral van kweekers. In 't bijzonder trok de proef met Amerikaansche anjelieren de aandacht, welke proef, ook wat de geldelijke resultaten betreft, uitstekend geslaagd is. Een gevolg hiervan is nu reeds, dat verschillende kweekers deze plant in cultuur nemen.

Op tentoonstellingen te Den Haag, Amsterdam en Aalsmeer mocht de proeftuin in 't afgelopen jaar succes hebben met zijne inzendingen; in 't bijzonder met Bougainvillea's, Am. anjers en kleinbloemige Chrysanthen.

We willen eindigen met den wensch uit te spreken, dat de subsidie, groot f 1000.—, aangevraagd voor 1916 aan de Prov. Staten van Noord-Holland, wordt verleend, daar deze subsidie voor de ontwikkeling van den Proeftuin zeer noodig is.

PROEF I.

Toevoeging van ijzer voor 't kleuren der paarsbloeiende seringén,

- a.* door ijzerchloride oplossing.
- b.* door Thomasfosfaat.
- c.* door beer, waarin ijzerroest.

PROEF II.

Toevoeging kleurstoffen,

- a.* door Ammoniak aluin.
  - b.* door analine
  - c.* door Fuchsine
- } kluiten indompelen of grond drenken.

Het doel van bovenstaande proeven was: te onderzoeken of toevoeging van bepaalde kleurstoffen of meststoffen een gunstigen invloed heeft op het donkerder kleuren der paarsbloeiende seringén. Dikwijls treft men bij twee — veel in Aalsmeer gekweekte variëteiten — n.l. Charles X en Andenken an Ludwig Späth, de laatste gewoonlijk kortweg „Speet” genoemd, exemplaren aan, die bleek gekleurde bloemen voortbrengen, waardoor de verkoops waarde sterk vermindert.

Zooals uit het verslag 1914 is gebleken, hebben de toen gebruikte stoffen weinig merkbaar resultaat opgeleverd. Daarom is in de vergadering, in Februari 1915 gehouden, besloten de proeven uit te breiden en vroeger toe te passen. Reeds waren alle maatregelen daartoe genomen, toen de buitengewone hoeveelheid regen in Maart het proefveld eenige dagen blank zette en de uitvoering van alle plannen onmogelijk maakte. Bijna alle trekplanten voor deze en de 2 volgende proeven bestemd, zijn dood gegaan.

Het is daardoor noodzakelijk geworden dit gedeelte tuin te draineeren, wat nu inmiddels is geschied.

PROEF III.

Paarsbloeiende seringen, die bij 't trekken goed gekleurde bloemen voortbrachten, merken en na-gaan of ze weer goed gekleurde bloemen geven.

Wat het doel van deze proef betreft, verwijzen we naar hetgeen daarover in het jaarverslag 1914 is gezegd. Zooals reeds bij de bespreking van de voorgaande proeven is opgemerkt, is van de uitvoering niets kunnen komen.

PROEF IV.

Bemestingsproef bij seringen.

<i>a.</i>	$\frac{1}{2}$ K.G. Chilisalpeter	} per R.R.
	2 K.G. Superphosfaat	
	1 K.G. Patentkali	
<i>b.</i>	$\frac{1}{2}$ K.G. Chilisalpeter	} per R.R.
	1 K.G. Superphosfaat	
	$\frac{1}{2}$ K.G. Patentkali	

Bovenstaande proeven werden genomen om na te gaan, of op onze gronden de seringen wel een zoo groot kwantum fosforzuur en kali noodig hebben als onder sub *a* is aangegeven. Daarom was hiervan onder sub *b* de halve hoeveelheid toegediend. Het resultaat kon dan bij 't trekken blijken.

De bemestingen zijn eind Februari toegediend. Ook deze proef is echter om bekende redenen niet kunnen slagen.

Het ligt in de bedoeling de voorgaande proeven, zoover materiaal beschikbaar is, in 1916 te herhalen.

PROEF V.

Nieuwe variëteiten seringen trekken.

Bij deze proef hebben we gelukkig niet te zeggen, dat het materiaal verloren is gegaan. Juist alle nieuwere variëteiten stonden op een ander gedeelte van den Proeftuin, die niet door den watersnood hebben geleden.

Met het oog echter op het geringe aantal planten en de nog betrekkelijk kleine en jonge struiken, is besloten deze struiken nog een jaar langer te kweken, waardoor sterker en beter materiaal ter beschikking komt.

PROEF VI.

Nieuwe variëteiten seringen aanschaffen.

Voor deze proef zijn de volgende nieuwe variëteiten geoculeerd, n.l.:

Belle de Nancy.	Negro.
Charles Jolly.	Prés Loubet.
Claude de Lorraine.	Prés Massart.
Gloire Crouchell.	Réamur.
Comte de Kerckhove.	Viviand Morel.

Deze variëteiten zullen in de eerstvolgende Plantenlijst worden opgenomen en ter gelegener tijd zal ook weer enthout van deze variëteiten beschikbaar worden gesteld voor de leden.

PROEF VII.

Cultuurproef met verschillende onderstammen voor trekseringen.

Deze proef is reeds eenige jaren aan den gang. Zij dient om te onderzoeken:

1e. of de onderstam voor de variëteiten Charles X, die dikwijls bleekgekleurde en daardoor minderwaardige bloemen voortbrengt, ook daarop een goeden of slechten invloed heeft;

2e. om na te gaan, welke onderstam voor de twee veel gekweekte variëteiten, n.l. Marie Legraye en Charles X, den voorkeur verdient.

Van deze twee variëteiten werd van elk een deel op de gewone witte (*Syringa vulgaris alba*) en de gewone blauwe (*Syringa vulgaris*) veredeld. De var. Marie Legraye werd den 10^{den} Dec. 1914 in de kas gebracht. Van elk werden 50 planten binnengezet, nadat de zwakste planten van elke groep daaruit waren verwijderd.

Van de var. Charles X werden successievelijk 35 en 30 struiken den 22sten Januari 1915 opgezet. De struiken waren niet zwaar, zooals ook uit den uitslag kan blijken. Toch zijn de resultaten wel merkwaardig, die bij al de proeven ten gunste van den witten onderstam zijn geweest. Dit voordeel kwam vooral bij de Charles X sterk uit. Overigens raadplege men voor den uitslag achterstaande tabel.

Het is intusschen wenschelijk, dat deze proef nog eenige jaren wordt voortgezet, om nog meerdere en juistere gegevens te verkrijgen.

Marie Legraye op S. vulgaris alba.

DATUM.	AANTAL TAKKEN.			OPMERKINGEN.
	1e kwal.	2e kwal.	3e kwal.	
5 Januari.	15	16	9	50 struiken opgezeten den 10 ^{den} Dec. 1914.
8 "	20	30	20	
9 "	3	5	6	
11 "	27	10	20	
14 "	18	24	20	
16 "	10	40	40	
19 "	3	8		Per struik gemiddeld pl.m. 8 takken. Gemiddeld 2 takken 1 ^{ste} kwal.
20 "		23	38	
	93	146	153	

Totaal 392 takken.

Charles X op S. vulgaris alba.

DATUM.	AANTAL TAKKEN.			OPMERKINGEN.
	1e kwal.	2e kwal.	3e kwal.	
20 Februari.	12	16	5	35 struiken opgezeten den 22sten Januari 1915.
23 "	40	60	30	
26 "		30	80	
	52	106	115	Per struik gemiddeld pl.m. 8 takken. Gemiddeld 1.5 tak 1e kwal.

Totaal 273 takken.

Marie Legraye op S. vulgaris.

DATUM.	AANTAL TAKKEN.			OPMERKINGEN.
	1e kwal.	2e kwal.	3e kwal.	
5 Januari.	1	4	1	50 struiken opgezeten den 10 ^{den} Dec. 1914.
9 "	12	11	12	
11 "	23	10	20	
15 "	15	30	20	
16 "	20	30	20	
19 "	7	22	67	
20 "		7	12	Per struik gemiddeld 7 takken. Gemiddeld 1,7 tak 1e kwal.
	85	114	152	

Totaal 351 takken.

Charles X op S. vulgaris.

DATUM.	AANTAL TAKKEN.			OPMERKINGEN.
	1e kwal.	2e kwal.	3e kwal.	
20 Februari.	12	24	15	30 struiken opgezet den 22sten Januari 1915. Per struik gemiddeld pl.m. 6 takken. Gemiddeld 1 tak 1e kwal.
23 "	20	30	30	
26 "		10	40	
	32	64	85	
Totaal 181 takken.				

PROEF VIII.**Uitbreiding sortiment trekrozen.**

Het doel van deze proef is verschillende nieuwe of minder bekende rozen, die daarvoor geschikt geacht kunnen worden, aan te kweken en later in de kas te planten, om na te gaan of ze als snijroos aanbeveling verdienen.

De volgende variëteiten zijn daartoe op Rosa canina onderstammen geoculeerd:

Koningin Wilhelmina.

Dean Hole.

Willowmere.

Mrs. Foley Hobbs.

Philippe le Cornu.

Mrs. Molly Sharmad.

Mrs. Crawford.

William Shean.

George Arends.

Mrs. Aaron Ward.

Harriot.

Louise Catharine Breslau.

Mad. Joseph Hill.

Chateau de Clos Vougeot.

Voor aanvulling van in te gering aantal aanwezige kasrozen zijn op Rosa rubiginosa (Sweetbriar) geoculeerd:

Kaiserin Auguste Victoria.

Mrs. Theodore Roosevelt.

Prince de Bulgarie.

Sunburst.

Lady Pirrie en

Mad Maurice de Luce.

Ten slotte zijn nog een paar variëteiten klimrozen op onderstammen van Rosa canina geplaatst, n.l.:

Hiawatha en Tausendschön.

PROEF IX.**Bemestingsproef bij kasrozen.**

Het doel van deze proef was, om na te gaan, of de gewone stalmestbemesting bij rozen niet vervangen kan worden door die met kunstmest.

Te dien einde is in 't begin van Januari de volgende bemesting toegediend, t. w.:

1 K.G. Chilisalpeter	} per Rijnlandsche Roede is $14\frac{2}{7}$ M ² .
1 K.G. Superphosfaat en	
$\frac{1}{2}$ K.G. patentkali	

De uitslag heeft volkomen aan onze verwachtingen beantwoord. De groei van het gewas, de lengte en stevigheid der takken en de grootte der bloemknoppen waren zoo goed als men wenschen kan.

Het volgend jaar zal dezelfde bemesting wederom worden gegeven. Uit de hierachter voorkomende lijst van gesneden kasrozen kan ten overvloede blijken, dat de opbrengst voldoende is geweest. Intusschen moet er rekening mede gehouden worden, dat deze rozen in 't voorjaar niet zijn gestookt.

PROEF X.**Voorbehoeds- en Bestrijdingsmiddelen tegen
Plantenziekten bij kasrozen.**

Een van de belangrijkste zaken, bij kasrozen (en ook bij andere culturen) is de planten vrij van verschillende ziekten en beschadigingen te houden. In dit geval zijn voorbehoedsmiddelen het meest doeltreffend.

Te dien einde zijn bij den wintersnoei begin Januari de struiken besproeid met Bordeaux'sche pap van de volgende samenstelling:

2 K.G. kopersulfaat	} op 100 L. water.
2 K.G. ongebluschte kalk	
$\frac{1}{2}$ ons suiker	

Deze bespuiting heeft zijn doel niet gemist. Uitgezonderd de bladluis, die door de bekende middelen, als zeepwater en spiritus en nicotine-extract zijn bestreden, hebben zich geen ziekten voorgedaan.

Overigens verwijzen we voor de resultaten naar de hiervolgende lijst van gesneden rozen.

2	3	4	5	6
9	10	11	12	13
16	17	18	19	20
24	25	26	27	28

aangebrachten kleigrond. In Mei werden de ramen van de kas verwijderd. Spoedig werd begonnen met ze te toppen, om bossige planten te krijgen. Hoe lang men met het toppen moet doorgaan hangt veel af van de plantjes en van den tijd waarop men ze in bloei wenscht te hebben. Planten welke slecht vertakt zijn topt men langer dan die welke reeds een flinke hoeveelheid scheuten gevormd hebben. In Juli hebben we het laatst getopt en kregen den 15en Sept de eerste 20 bloemen (zie tabel).

Spoedig na het afnemen der ramen werden ze bij pl.m. 75 c.M. lange tonkingstokjes gebonden. Gedurende den zomer hadden de plantjes te lijden van luis. Als bestrijdingsmiddel gebruikten we zeepwater van pl.m. 5 procent en 1 % spiritus. De spiritus wordt in het zeepwater gedaan om het vet der luizen op te lossen en dan kan de zeepwater-oplossing beter op deze schadelijke diertjes inwerken. Ook werd gebruik gemaakt van een oplossing van Nicotine-extract. Dit werkte ook zeer goed. Een voordeel van deze stof is, dat ze geen vette laag vormt op de plantjes. Nu kan dit wel worden verholpen, door ze na het gebruik van een zeepwater-oplossing, den volgenden morgen met schoon water na te spuiten.

Omdat de plantjes in het begin van den zomer er niet te best uitzagen, zijn ze tweemaal met een tusschenruimte van 14 dagen gegierd met beer. Na het gieren zijn ze flink gaan groeien en kregen ze een prachtige blauwe tint. Het is wel merkwaardig dat na het gebruik van beer de plantjes zoo prachtig begonnen te groeien, omdat door specialiteiten op het gebied van Anjelierencultuur er ernstig tegen gewaarschuwd werd, vooral geen beer te gebruiken als meststof voor deze snijbloem.

Einde Augustus werden de ramen weer op de kas gelegd, omdat er in dien tijd nogal veel regen viel. In October werden er twee kachels in de kas geplaatst. Met deze verwarming zijn goede resultaten verkregen, niettegenstaande de bewering, dat, wilde men goede anjelierbloemen snijden — men gebruik moest maken van thermosiphon of stoomverwarming in anjelierenkassen. Nu zal men hoogstwaarschijnlijk om reden dat de grond in Aalsmeer laag en zeer vochthoudend is met kachelverwarming beter resultaten bereiken dan op een hoogen en drogen grond. Tot nog toe is het nog niet noodig geweest de planten te begieten, wat men op een drogen grond niet zou kunnen nalaten. Als regel geldt toch dat bij kachelwarmte de lucht in de kas veel minder waterdamp bevat dan bij verwarming door thermosiphon of stoom. In De-

cember en Januari werden de stengels wel wat slapper en daarom zijn draden gespannen in de lengte der bedden welke onderling in de breedte door touwtjes zijn verbonden. De stengels welke wat te slap werden om zich over-eind te houden, verkregen hierdoor meer steun. Op 't oogenblik nu de dagen weer wat langer worden en de zon zich van tijd tot tijd weer eens laat zien kunnen we zeer goed merken dat de stengels weer aanmerkelijk steviger worden.

In verband met de mindere hoeveelheid licht in den winter is het daarom gewenscht in dien tijd de temperatuur ook laag te houden. Mede om te voorkomen, dat het gewas in den winter te slap zou worden, mag ook tegen den winter geen vloeimest worden toegediend.

Voor de beschrijving der variëteiten en het aantal gesneden bloemen en prijzen raadplege men de hierna volgende lijsten.

De volgende soorten werden geplant:

75 *Enchantress*, vleeschkleurig rose. Een zeer goede variëteit, geeft mooie bloemen op stevige lange stelen. Hiervan zijn tot 1 Jan. 1916 pl.m. 300 bloemen gesneden.

75 *White Enchantress*, wit. Deze heeft dezelfde eigenschappen als de *Enchantress*. Ook hiervan zijn pl.m. 300 bloemen gesneden.

75 *Beacon*, scharlaken rood. Dit is een prachtige verscheidenheid. De stelen zijn buitengewoon lang en stevig. Van deze var. zijn evenals van *Enchantress* en *White Enchantress* stelen van pl.m. 80 c.M. gesneden. Deze var. gaf voor 1916 pl.m. 250 bloemen.

75 *Lawson Enchantress*, frisch kersrood. Dit is een var. die zeer veel bloemen voortbrengt. De stelen zijn echter korter dan die der vorige variëteiten. Het aantal bloemen bedroeg voor 1916 pl.m. 500.

75 *May Day*, licht rose. Dit is een zeer mildbloeiende variëteit die vooral in 't najaar veel bloemen voortbrengt. Het aantal bedroeg voor 1916 reeds 575 stuks.

75 *Winsor*, zilverachtig rose. Deze groeit bossig. In 't najaar geeft deze variëteit echter niet veel bloemen, maar na Nieuwjaar kan men er geregeld flink van snijden. De kleur is mooi en de bloemen staan op stevige stelen. Voor 1916 gaf deze variëteit pl.m. 100 bloemen.

25 *Empire Day*, licht zalm rose. Deze variëteit geeft een mooie bloem op tamelijk stevige steel. Het aantal gesneden bloemen bedroeg voor 1916 pl.m. 75.

75 *Pink Enchantress*, rose. Doordat deze variëteit aangetast is geweest door roode spin kunnen we over

deze variëteit nog geen oordeel vellen. Wel scheen het dat deze variëteit een nogal slappe steel vormde. Het aantal gesneden bloemen bedroeg voor 1916 pl.m. 75.

Zie verder voor de uitkomst de lijst van het aantal gesneden Anjelieren.

We kunnen uit deze proef concludeeren, dat deze cultuurproef uitstekend is geslaagd en uit het aantal reeds bestelde stekken, dat thans reeds eenige duizenden (pl.m. 6000) bedraagt, blijkt duidelijk, dat velen deze cultuur willen beproeven, wat zeker een mooi succes voor den Proeftuin genoemd kan worden.

We willen hierbij nog in 't kort een balans opmaken omtrent de rentabiliteit van deze teelt.

Aan 500 planten	f 65.—
„ kasruimte 10 % van 60 M ² . à f 5.—	
per M ² . is f 300.— is	- 30.—
„ klei en mest	- 10.—
„ arbeid	pl.m. - 30.—
„ brandstof 2 kachels 70 dagen à 1 H.L. is	- 50.—
Samen	f 185.—

De ontvangsten waren f 252.23^s

De uitgaven „ - 185.—

Winst - 67.23^s

Voegen we bij de f 185.— uitgaven de kosten der kas à f 300.— min f 30.— is f 270.— is f 455.—, waarvan f 67.23^s winst is behaald, dan is $\frac{67.23^s}{4.55}$ is ruim 12 % winst gemaakt.

Het stekken en voor-cultuur in potten van Amerikaansche Anjelieren.

Ter wille van de verschillende proefnemers geven we hierbij nog eenige wenken en bijzonderheden.

Deze Anjers worden gestekt van Dec.—April.

Men neemt stekken met hieltjes, die voorkomen aan bloemstengels, wier eindknop gaat kleuren en hooger dan 15 c.M. boven den grond geplaatst zijn; de onderste scheuten zijn te week en bloeien later niet zoo goed. In 't kweekbed, dat een warmte van hoogstens 60 ° mag hebben, brengt men een laag van pl.m. 10 c.M. doornat gewasschen grof zand. Daarin trekt men geultjes, b.v. met een snoei-mes en zet daarin de stekken. Vooraf worden de stekjes van onderen een weinig glad gesneden, de onderste bla-

PROEF XIV.

Proef met Bloemkool en Spinazie als voorcultuur in een Chrysanthemumkas.

Deze proef heeft de bedoeling om de kassen welke voor het uitplanten van Chrysanthemum worden gebruikt, meer productief te maken. Dit kan zeer geschikt door bovenstaande groentesoorten als voorcultuur in de kas te kweken. Hiervoor werden 3 bedjes bestemd ieder 1.20 M. breed en 19 M. lang. Ze werden in Januari gespit en de volgende bemesting werd toegediend: 1 K.G. Chili, 2 K.G. super en $\frac{1}{2}$ K.G. Patentkali per R.R.

De spinazie werd 15 Februari gezaaid, maar doordat de vogels, die door een gaatje in de kas kwamen, veel zaad weggepikt hadden, was de stand dun. Dientengevolge werd van ieder slechts 10 K.G. gesneden à 12 ct. per K.G. is f 1.20. Tusschen de gezaaide spinazie werd de bloemkool van de var. Westlandsche vroege geplant op 50 c.M. afstand onderling. Er werden 3 rijen op ieder bedje geplant van 38 stuks. Het geplante aantal bedroeg dus 3 maal 38 is 342 stuks. Ze groeiden zeer goed, maar een bezwaar was, dat ze te veel blad vormden en de koolen dientengevolge niet groot waren. De opbrengst was echter tamelijk goed. Van de 342 planten zijn pl.m. 300 stuks à f 0.10 verkocht. Dit maakt dus te zamen f 30 plus f 3.60 van de spinazie is f 33.60. Het beplante terrein en de paden zijn te zamen groot 7.50 R.R. De opbrengst per R.R. is dus pl.m. f 4.48.

Meer geschikt voor kascultuur lijkt ons 'de variëteit Erfurter dwerg, die veel minder blad vormt en mooie koolen geeft van een helderwitte kleur.

PROEF XV.

Cultuur- en trekproef Brusselsch witlof.

Het doel van deze proef is ook de ruimte onder de tabletten of mogelijk niet gebruikte kasruimte in den winter te benutten, evenals dit door veel bloemisten in Gent (België) geschiedt.

Wel is waar zijn onze gronden te duur om deze in den zomer voor de teelt van witlof te bestemmen, maar bij de proeven, die dit en het vorig jaar zijn genomen, is gebleken, dat men hier veel later met de teelt kan beginnen, terwijl men dan toch nog goede wortels bekomt.

Het zaad is verkregen van den bekenden witlofkwee-

ker, den heer J. A. van der Zwaard te Ginniken bij Breda. Het is uitgezaaid einde Juni en na een paar weken zijn de zaadplantjes uitgedund. Half December zijn de wortels in de kas gezet en daarover is een laag van pl.m. 20 c.M. fijne zanderige grond aangebracht. De kropjes zijn zeer goed geworden en konden een goeden prijs opbrengen. We stellen ons voor het volgend jaar de proef, maar dan meer gedetailleerd te herhalen.

PROEF XVI.

Voortzetting Proef Violieren.

Voor deze proef is zaad verkregen van den heer P. Maarsente Wormerveer. Het doel van deze proef is om na te gaan of men van hetzelfde ras, telken jare ongeveer hetzelfde percentage dubbele krijgt.

Daarom zal deze proef eenige jaren achtereen genomen moeten worden om dan uit de gegevens welke men daaromtrent krijgt een conclusie te trekken.

Voor dit doel is een goed ras verkregen van bovengenoemden kweeker.

De zaden werden 24 Dec. 1914 uitgezaaid in 't begin Januari werden de plantjes verspeend en 15 Februari in het Warenhuis uitgeplant. Als bemesting werden de volgende hoeveelheden kunstmest toegediend, t. w. $\frac{1}{3}$ K.G. Chili plus 1 K.G. Super plus $\frac{1}{2}$ K.G. Patentkali per Rijnl. Roede. Geplant werden 90 rijen van 7 stuks is 630 stuks.

De plantjes groeiden uitstekend.

Van 14—21 Mei werden ze gesneden in de volgende volgorde en tegen de navolgende prijzen verkocht.

Datum

14—21 Mei.	12 dubbele	à f 0.12	is f 1.44.
	36	” ” ” 0.12	” ” 4.32.
	25	” ” ” 0.12	” ” 3.—.
	40	” ” ” 0.09 $\frac{1}{2}$	” ” 3.80.
	150	” ” ” 0.11	” ” 16.50.
	87	” ” ” 0.07	” ” 6.09.
	350 dubbele		f 35.15.

Van de 630 geplante violieren waren 10 doode, 350 dubbele en 270 enkele planten.

Er waren dus pl.m. 56 % dubbele.

De totale opbrengst was:

350 dubbele	à pl.m. f 0.10	is f 35.15.
270 enkele	à pl.m. ” 0.01	” ” 2.70.

Totaal f 37.85.

PROEF XVII.**— Voortzetting Proef Amaryllis.**

De zaden die in 1915 zijn aangeschaft van den heer Robert P. Ker & Son te Liverpool zijn na aankomst in April gezaaid. Ze kwamen vrij goed op. Na pl.m. 4 weken zijn ze in potjes gezet, die in de kas in de turfmoalm zijn ingegraven. In Juni zijn deze plantjes buiten in den bak ondergegraven. Om spoedig iets van deze zaailingen mede te kunnen deelen, wat betreft bloeibaarheid, vorm der bloemen enz. zijn ze in September in de kas op een tablet uitgeplant op pl.m. 8 c.M. afstand onderling, terwijl zij bodemwarmte kregen door middel van Thermosiphon. Ze kunnen nu doorgroeien, terwijl zij anders veel langer tijd zouden noodig hebben om tot bloeibaarheid te komen.

Van de 1000 gekochte zaden der roode variëteit zijn op 't oogenblik nog 648 stuks aanwezig dus 64,8 pCt.; van de 500 gemengde zaden nog 493 d.i. 98,6 pCt.

De groei der gemengde is ook aanmerkelijk krachtiger dan die der roode. Voor cultuurbeschrijving verwijzen we naar een het jaarverslag 1912 en vorige.

Het doel van deze proef is, de cultuur van deze plant, die vooral als snijbloem meer en meer gevraagd wordt, in deze omgeving ingang te doen vinden. Ook om goede variëteiten te hebben zijn zaden van elders aangekocht, terwijl van de beste kleuren en bloeiërs ook op den Proeftuin zaden zijn gewonnen en uitgezaaid.

PROEF XVIII.**Uitbreiding sortiment groot- en kleinbloemige
Chrysanthemums.**

Van den heer A. B. Bouwman A.Pzn. Arnhem zijn in 't najaar 1914 de volgende grootbloemige Chrysanten gekocht en wel van iedere variëteit 1 stekplant:

- Coquette d'Octobre, wit met rose;
- Estincelle rouge, rood met brons;
- Etoile rose, rose;
- Canari, kanariegeel;
- Mad. Surrel, donker oranje;
- Rose lilacea, lila-rose;
- Aristophane, zuiver geel;
- Queen Mary, wit met rose tint;
- Mrs. Th. Stevenson, donkergeel;

Chrysanthémiste Fondellier, goudkleur ;
 Chrysanthémiste Pecquenard, karmijnrose ;
 Docteur Sinel, ledergeel (donker centrum) ;
 Flirt ;
 Harmonie, donkergeel ;
 Symphonie, vleeschkleurig ;
 Wonder, zalmkleurig terra cotta ;
 Etoile eblouissante, schitterend rood ;
 Henri Perkins, karmijnrood met goudkleurige onder-
 zijde ;
 Mad. Léon Grosjean, donker zalmkleur ;
 Mad. Magne, wit met rose centrum ;
 Maurice Colm, rood met goudkleur ;
 Mrs. H. J. Jones, Chartreusekleur met groen ;
 Bougère, lila rose ;
 Auguste Forestier.

Ook ontvingen we hierbij een vollegrondsoort Radium (kleinbl.) donker oranjekleurig.

Dit is een prachtige verscheidenheid, die aanbeveling verdient om gekweekt te worden.

Van de bovenstaande grootbl. var. kunnen we nog niet veel zeggen, omdat het gekweekte aantal planten nog te klein was. Daarom zal er met deze var. dit jaar de proef nog eens herhaald worden.

Nieuwe kleinbloemige Chrysanthemums.

variëteit	kleur.	bloeitijd.	hoogte.
Hector	—	—	—
Ralf Curtis,	roomwit,	Juli—Augs.	50 c.M.
Verona,	terra cotta,	begin Sept.	75 c.M.
Mary Morris.	—	—	—
Mandarin.	—	—	—
Cranford Yellow,	geel,	eind Sept.	60 c.M.
Mad. C. Desgranges,	wit,	Aug.—Oct.	75 c.M.
Miss Burchfell,	vleeschkleur, goud midden	Sept.	75 c.M.
Mad. E. David,	rose lila,	—	—
Miss B. Melleville,	donkerbrons,	—	90 c.M.
Miss Bailey.	—	—	—
Chatillon,	zalmkleur op goud,	—	90 c.M.
Almirante,	kastanje-bruin.	—	—
Harrie,	brons oranje,	Sept.	60 c.M.
Keith.	—	—	—
Crimson Polly,	kastanje-bruin.	—	—
" "	gouden keerzijde.	—	—
Rossie.	—	—	—

Mrs. H. Hogben.
 Isabel Yellow.
 Gladys Duckham.
 Mrs. A. Chapman.
 Lady Mowbray.
 Crimson Queen.
 Buttercup.
 Miss Strofford.
 Stanly Ven.

Jessica.
 Miss Mary Otter.
 Mrs. Geo Millihan.
 Ertie Wild.
 Ivy Shoebridge.
 Mrs. Winefred Miller.
 Teltham Crimson.
 Golden Mensa.

Omdat van ieder dezer variëteiten slechts 1 plant aangeschaft was, kunnen we er nog weinig van zeggen.

Wel bleken reeds zeer goed te zijn, Ralf Curtis, Almirante, Crimson Queen, rood; Mrs. Winefred Miller, rosa en Golden Mensa, geel.

Golden Mensa is een soort van de bekende variëteit Mensa. Ze bezit dezelfde goede eigenschappen als deze.

PROEF XIX.

Uitbreiding sortiment Vaste planten.

Van den Heer Tubergen zijn voor deze proef de volgende vaste planten aangeschaft:

Helianthus multiflorus Meteor, een enkele gele zonnebloem. Het is een mooie vaste plant, die ook zeer goed voor snijbloem gebruikt kan worden;
 Een sortiment Phlox decussata variëteiten n.l.:
 Clara Benz, schitterend karmijnrose, lila oog;
 Eclairer, purperkarmijn;
 Elisabeth Campbell, zacht zalmrose in donkerrose overgaand;
 Etna, schitterend rood, donker oog;
 Europa, zuiver wit, karmijn oog;
 Griedur, zacht rozerood met karmijn;
 G. A. Ströhlein, oranje scharlaken;
 Gruppenkönigin, prachtig rozerood;
 Hanny Pfeiderer, zacht zalm rose;
 Jordan, licht rose donker oog;
 Kossuth, donker karmijn scharlaken getint;
 Le Cygne, sneeuw wit;
 Le Mahdi, donker blauw in violet overgaand;
 Mad. Cornudet, mooi wit;
 Mad. Neira, wit, lila getint;
 Mr. Elpel, rose, karmijn geoogd;
 Pharaon, mauve lila, wit hart;
 Rheingau, sneeuw wit, klein rood hartje;
 Rijnstroom, schitterend rozerood;

De Phloxen zijn na aankomst allen op één scheut gescheurd en opgepot. Nadat ze eerst eenigen tijd in den bak hebben gestaan om aan den groei te komen, zijn ze buiten uitgeplant. Ze groeiden goed en hebben 's zomers prachtig gebloeid.

Een zeer aanbevelenswaardige rose variëteit bleek Grüppenkönigin te zijn. Ze gaf een prachtige bloemtros van fijne rose kleur.

Van bovengenoemden Heer zijn ook aangeschaft een 4-tal soorten van Richardia's, n.l.:

1. Richardia aurata. Dit is een zeer mildbloeiende verscheidenheid met talrijke licht zwavelgele bloemen en lichtelijk gevlekte bladeren.
2. Richardia Elliotiana. Merkwaardig schoone Aäronskelk met wit gestippelde bladeren en prachtige groote donker geel gekleurde bloemen.
3. R. Glory of Hillegom. Eenforsch groeiende Aäronskelk met groot, mooi groen, wit gespikkeld blad en prachtige kanariegele bloemen. Bloeit vroeger dan de andere soorten.
4. R. Solfatara. Heeft groote crème zwavelkleurige bloemen, die een donker violette binnenvlek hebben. Een prachtige, mild bloeiende en sterk groeiende verscheidenheid.

PROEF XX.

Uitbreiding sortiment Dahlia's.

a. Hiervoor zijn aangeschaft eenige variëteiten van enkelbloemige of Colerette Dahlia's, n.l.:

- Albert Maumène, helder rose, witte kraag;
- Ami Nonin, amaranth lila, geelwitte kraag;
- Antverpia, bloedrood, gele kraag;
- Comtesse Icy Hardegg, karmijn rose, wit gepunt, kraag zuiver wit;
- Goldstern, goudgeel, gele kraag;
- Grandpapa Charmet, helderkarmijn met geel;
- Leitstern, kastanjebruin, witte kraag;
- Mad. E. Poirier, violet-lila met witte kraag;
- Maurice Rivoire, karmijnrood, witte kraag;
- Rheinkrone, bruinrood, kraag wit met rood gevariëerd;
- Souv. de M. Chabanne, oranje, gele kraag;
- Volcan, scharlaken, witte kraag.

b. Van de Pioen of Splendid Dahlia's de volgende variëteiten:

- Caesar, kanariegeel;
- Cour de la Paix, lila-violet met nanking;

Délices, rose (rose Prinses Juliana);
 Flamingo, gloeiend karmijnrood;
 Hebé, paarkleur, lila geschaduwde;
 Hermine, zuiver wit;
 Holman Hunt, fluweelig purperrood;
 Hertog Hendrik, zacht donkerrood;
 Mauve satin, fraai lila;
 Queen Alexandra, zacht geel;
 Souv. de Mad. W. J. Budde, zacht geel.

c. De volgende Pompon- of Lilliput-Dahlia's.

Variëteiten.	kleur.
Catharine,	geel.
Blumenreich,	donkeroranje, zeer goede variëteit.
Cencifolia,	rose, groot.
Galatea,	rood, mooie variëteit.
G. Brinkman,	geel, goede „
Gretchen Heine,	bont.
Hélène Lambert,	geel.
Macbeth,	bont.
Mephisto,	„
Perfect,	„
Queen of Haerts,	wit.
Queen of the Whites,	wit.
Rosa Perle,	rose.
Starlight,	bont.
Snowlace,	wit.
Wilfried,	tango.

De Colerette Dahlia's, voorkomende onder groep *a.* zijn niet zeer geschikt voor snijbloem, omdat ze gauw slap worden en de bloemblaadjes te spoedig afvallen.

Goede variëteiten, voorkomende onder Groep *b.* zijn Délices (rose Juliana) en Souv. de Mad. W. J. Budde.

Onder de Pompondahlia's kwamen eenige bonte variëteiten voor; sommige waren heel aardig, maar toch vallen ze niet erg in den smaak. Beter zijn voor den handel de éénkleurige. Zeer goede variëteiten bleken te zijn Blumenreich, Galatea, G. Brinkman en Queen of the Whites.

Ten slotte, zijn aan het einde van dit jaar weer eenige nieuwe variëteiten aangeschaft van de bovengenoemde drie groepen.